

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . \$7.00
Za inozemstvo celo leto \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CHelsea 3-3878

No. 243. — Štev. 243.

NEW YORK, THURSDAY, OCTOBER 17, 1935. — ČETRTEK, 17. OKTOBRA, 1935

Volume XLIII. — Letnik XLIII.

ANGLIJA NOČE ODPOKLICATI SVOJEGA BRODOVJA

Abesinci ogrožajo sovražnika od treh strani

TAJNIK DERN PRI HIROHITU

Dern govori o miru. — Japonska zahteva enako mornarico z Ameriko. Dogodek v Swatowu poravnal.

TOKIO, Japonska, 16. okt. — Pred občinstvom, med katerim je bilo mnogo Japoncev, ki zagovarjajo agresivno imperijalistično politiko, je ameriški vojni tajnik George H. Dern v svojem govoru izjavil, da Rooseveltova politika prijateljstva vključuje tako Japonsko kot druge države Daljnega Istoka. Tajnik Dern je govoril v klubu ameriško-japonske družbe. Dern se bo v petek odpeljal v Manila, kjer bo zastopal predsednika Roosevelta pri vpeljavi filipinske vlade.

Med drugim je rekel Dern v svojem govoru: "Prelom tradicionalne prijateljskega odnosa med obema deželama, ki bi mogel kvariti medsebojno koristno trgovino, bi bil za obe deželi usodepoln in bi neodpušljivo nespametno."

V spremstvu ameriškega poslanika Edwina L. Neville je šel vojni tajnik v cesarsko palačo ter je izročil cesarju voščila ameriškega naroda.

Zunanji minister Koki Hirota je poslal v London noto, v kateri ponavlja stališče japonske vlade glede razorožitvene konference. Japonski uradniki nočejo izdati vsebine note ter se tudi nočejo izraziti, ako bi Japonska vabilo na tako konferenco sprejela. Iz zanesljivih virov pa se je izvedelo, da je Japonska pripravljena razpravljati o mornariških problemih z drugimi mornariškimi silami. Anglija pa bo iz te note izprevidela, ako je primerno sklicati mornariško konferenco. Kot zatrjujejo nekateri vladni viri, je Japonska pripravljena dovoliti Angliji večjo mornarico, zahteva pa, da je njena mornarica enaka mornarici Združenih držav.

ŠANGHAI, Kitajska, 16. okt. Zagroženo izkrcanje japonskih vojakov v Swatow zaradi japonsko-kitajskega spora glede carine je bilo preprečeno, kot zatrjujejo japonski konzularni zastopniki. Japonci so na pomolu, ki so ga zgradili Japonci, zložili riž ter niso hoteli plačati carine. Japonci pravijo, da so pripravljeni plačati carino, ne pa posebnega davka. Spor je bil poravnal, ko so kitajski uradniki izročili Japoncem riž in so privolili, da bodo bodoča pogajanja poravnala spor.

Ameriška križarka Nashville je že prišla iz Hongkonga v Swatow in ravno tako neka angleška bojna ladja.

USMRČENJE HAUPTMANNA JE ODGOĐENO

Priziv bo vložen pri zveznem najvišjem sodišču v Washingtonu. — Priziv mora biti vložen tekom 30 dni.

TRENTON, N. J., 16. okt. — Usmrčenje Bruno R. Hauptmanna je bilo za nedoločen čas odloženo. Prizivno sodišče mu je namreč dalo priložnost pritožiti se na zvezno najvišje sodišče proti obsodbi zaradi odvedbe in umora Lindberghovega sina.

Sodišče je dalo zagovorniku Egbertu J. Rosecransu 30 dni časa, da zveznemu najvišjemu sodišču predloži priziv, v katerem bo skušal dokazati, da so bile Hauptmannu pri sodniški obravnavi kršene ustavne pravice.

Po zahtevi zagovornikov C. Lloyd Fisherja in Rosecransa je Hauptmann vsled odgoditve usmrčenja "srečen," kjer upa, da bo najvišje sodišče odredilo novo obravnavo.

Prizivno sodišče Hauptmannove zadeve ni zopet vrnilo sodniku Thomasu W. Trenchardu, ki bi imel Hauptmanna ponovno obsoditi na smrt, temveč je dovolilo priziv na najvišje sodišče. Ako do 14. novembra pri najvišjem sodišču ne bi bil vložen priziv, bi sodnik Trenchard istega dne določil dan za Hauptmannovo usmrčenje.

Pred šestimi dnevi je prizivno sodišče potrdilo razsodbo proti Hauptmannu, tedaj bo izrečena proti njemu smrtna obsodba in bo plačal svoj zločin s smrtjo na električnem stolu proti koncu decembra ali pa v začetku januarja.

DEBELA UČITELJICA

ALBANY, N. Y., 16. okt. — Rose Freistatter, katere šolske oblasti niso hotele sprejeti v službo, ker je tehtala 180 funtov, je zopet naprosila za namestitev, ker je izpolnila zahtevo šolske oblasti s tem, da je z dijeto znižala svojo težo na 150 funtov.

JAPONSKA MOLČI NA RUSKI PROTEST

MOSKVA, Rusija, 16. okt. — Ker Japonska ni odgovorila na ruski protest zaradi obmejnega spopada na mančukvansko-sibirski meji, ostane vprašanje za sedaj še odprto. Sovjetsko časopisje zelo ostro obsoja to postopanje japonske vlade.

Sovjeti očitajo Japonci, da Japonska po svoji stari navadi izživlja, nato pa krivdo vrača na Rusijo.

"Izvestja" pravijo, da je meja natančno določena in da se vsled tega Japonska ne more izgovarjati s trditvijo, da je prišlo do spopada na mančukvanskem ozemlju.

NEMČIJA JE OBNOVILA GENERAL. ŠTAB

Z obnovitvijo generalnega štaba je Nemčija kršila mirovno pogodbo. — Vojaška akademija je bila obnovljena.

BERLIN, Nemčija, 16. okt. — Ob priliki obhajanja 125. obletnice ustanovitve nemške vojaške akademije je bilo obnovljeno novo poslopje akademije in je bilo ob enem naznanjeno, da je bil obnovljen nemški generalni štab, kar pomeni zopetno kršitev določb versailleske mirovne pogodbe.

Slavnosti so se udeležili poveljniki nove in stare nemške armade, njim na čelu Adolf Hitler, obrambni minister general Werner von Blomberg, zračni minister general Herman Goering in feldmaršal August von Mackensen.

Ko je bilo naznanjeno, da je bil obnovljen generalni štab, je bilo tudi objavljeno, da je bil med navzočimi vojaškimi poveljniki tudi šef generalnega štaba general Ludwig Beck. — Nemčija je s tem dosegla popolno oborožitev, izvzemši da še ni vpeljala prisilne vojaške službe.

General Beck je bil do sedaj šef vojaškega urada, sedaj pa ima naslov šefa generalnega štaba. Beck je tedaj postal načelnik vojaškega "možganskega trupa", akademija pa bo vzgojevala častniške naraščaj. Da se pokaže velik pomen generalnega štaba in vojaške akademije, je berlinska garnizija priredila veliko paradno, v kateri so bili udeleženci vladno uradniki in nazijski voditelji.

V svojih govorih so general von Blomberg, general Beck in poveljnik vojaške akademije general Liebmann prisegli lojalnost do Hitlerja, katerega je general von Blomberg nazival "stvaritelja tretjega cesarstva", združitelja naroda in obnove-lja nove oborožene sile.

General Beck je poudarjal, da je svetovna vojna pokazala, da sedaj ne gre več za vojno med dvema armadama, temveč v nove vojne mora poseči ves narod z vsemi svojimi gospodarskimi in umstvenimi silami.

ZAPLEMB A CERKVA V ECUADORJU

QUITO, Ecuador, 16. okt. — Po vladni odredbi so bile nacionalizirane cerkve v Ecuadorju. S tem so cerkve postale državna lastnina. Tej odredbi bi sledila druga odredba, po kateri bodo tudi duhovniki nacionalizirani, kar pomeni toliko, kot da bodo postali državni uradniki.

GRŠKA VOJSKA BO PRISEGLA KRALJU JURJU

Vojni minister je odredil, da bo vojska prisegla 26. oktobra. — Kondylis je postal nepostavno regent.

ATENE, Grška, 16. oktobra. — Vojni minister general Papagos je izdal povelje, po katerem se bodo po celi deželi 26. oktobra vršile velike parade vojaštva, mornarice, orožništva in policije, da podajo vdanostno zaprisego kralju Jurju II. Ob istem času bo tudi kraljeva krona nadomestila pri častnikih in boštvo dosedanjega znak modro-beli križ.

Teden pozneje pa bo plebiscit, ki bo potrdil monarhijo ali pa republiko.

Vojaška cenzura je bila toliko odpravljena, da so mogli republikanski voditelji objaviti svoje stališče. Venizelosov naslednik M. A. Sophoulis je izjavil, da bo njegova liberalna stranka pri plebiscitu 3. novembra glasovala proti monarhiji. Cenzor je iz republikanske izjave črtal samo zahtevilo, da je maršal Jurij Kondylis protipostavno prevzel regentstvo in da ga parlament ni pravilno potrdil.

Štirje republikanski generali so bili izključeni iz armade.

Bratranec bivšega ministrskega predsednika Tsaldarisa Geno Tsaldaris je odpotoval v London, da kralju Jurju pojasni Tsaldarisovo mnenje, da je maršal Kondylis protipostavno postal regent, da pa se mora kralj po plebiscitu navzile temu vrniti. Tsaldaris je rekel: "Mislim, da je Kondylis napravil protipostaven čin in veliko škodo rojalistični stvari. Vedno sem nasprotoval vmešavanju vojske v politiko. Moja stranka bo skušala postaviti pravo podlago s tem, da plebiscit postavi monarhijo."

Republikanski voditelji zatrjujejo, da je plebiscit pod vojaškim režimom smešen.

IZID VOLITEV V KANADI

OTTAWA, Kanada, 15. okt. — Liberalna stranka pod vodstvom bivšega ministrskega predsednika Mackenzie Kinga je uspeła, da je ovrгла konservativno vladno pod ministrskim predsednikom R. B. Bennettom.

Na podlagi ravnokar končanih volitev bo liberalna stranka prevzela vladno v Kanadi. Liberalci so v poslanski zbornici dobili izmed 245 mest 135 in bodo v stanu obvladati vse stranke. Konservativci so dobili samo 31 sedežev, ostali sedeži so razdeljeni med druge stranke.

SVOJEVRSTNI ŠTRAJK V W A L E S U

Tisoč premogarjev noče priti iz rova. — Vstrajajo pri tem, da je ustrezno njihovim zahtevam.

NEWPORT, Wales, Anglija, 16. okt. — 1900 delavcev v rudnikih južnega Walesa se je pridružilo 150 premogarjem, ki stavkajo pri Nine-Mile-Point premogarski družbi. Vsi rudarji se nahajajo pod zemljo, ter ne marajo zapustiti rova, dokler rudniška uprava ne popusti in se ne zaveže, da ne bo več zaposljevala neunijskih delavcev.

Uprave petih rudniških podjetij so bilo zjutraj presenečene, ko delavci, ki so delali ponoči, niso hoteli iz rova in so zapretili, da ostanejo pod zemljo, dokler ni poravnana stavka pri Nine-Mile-Point rudniku. In ko so šli delavci, ki delajo podnevi, v rov, so tudi upravi naznanili, da so se pridružili stavki.

Vsled tega je delo v rudnikih južnega Walesa skoro popolnoma prenehalo.

Premogarska zveza je sklicala zborovanje v Cardiff, kjer bo razglašena splošna stavka, ako spor zaradi zaposljevanja neunijskih delavcev ne bo poravnal.

Veliko število starejših in mlajših stavkarjev se je zbralo pred vhomom v rove in so prosili, naj sporoče starišem, ženam in otrokom, ki se nahajajo doma, da naj zaradi njih ne bodo v nikakih skrbih. Izhode iz rudnikov je policija močno zastražila.

Tudi rudarji, ki delajo podnevi, so se pridružili stavkarjem. Nekaterim stavkarjem so svetilke že ugasnile in se nahajajo v popolni temi.

Moč obeh nasprotnikov.

Vsako ki spremlja z zanimanjem sedanjo vojno v Afriki se sprašuje, s kakšnimi silami razpolagata oba sovražnika. Evo nekaterih podatkov!

Italija ima v Vzhodni Afriki približno 14 divizij, ki štejejo okoli 300,000 mož. Dalje ima na razpolago 70,000 konj, 5000 tovornih avtomobilov, 500 letal in za 200 dni zaloge živil in municije. Topov imajo Italijani kakšnih 350, strojnih pušk pa 2,800.

Abesinija je mobilizirala okrog 1 milijon 100 tisoč mož, ki pa niso vsi oboroženi, ker primanjkuje orožja. Kljub temu pa imajo Abesinci na razpolago 400,040 pušk, izdatne množice municije, kakšnih 300 topov, 300,000 plinskih mask in potrebno število tovornih voz. Imajo tudi približno 200 strojne in so v zadnjih mesecih vojaško izvežbali pol milijona mož.

NAPETOST MED ANGLIJO IN ITALIJO SE JE V ZADNJIH DNEH ZNATNO POVEČALA

ANGLIJA SE SMATRA OGROŽENA

Francija je pred par dnevi namignila Angliji, da bi splošna evropska napetost precej ponehala, če bi Anglija umaknila svoje brodogradilne iz Sredozemskega morja. Angleška vlada je pa včeraj odvrnila, da se to zaenkrat še ne bo zgodilo, kajti Anglija je ponovno poslala precej svojega vojaštva v afriško kolonijo Libijo, ki meji na Egipt, kjer imajo Angleži velike interese.

Angleški poslanik v Parizu je obvestil francoskega ministrskega predsednika Lavala, da bo angleško brodogradilno v Sredozemskem morju. Ko bo Italija zmanjšala svojo armado v Libiji, bo Anglija ponovno razpravljala o francoskem predlogu.

Mussolini ne kaže niti najmanjše pripravljenosti oziroma volje, da bi končal svoje pustolovstvo v Afriki. Za že uveljavljene in za napovedane sankcije se nič ne zmeni.

Italija si še vedno ni na jasnem glede Francije. Italijansko brodogradilno bi že zdavnaj izzvalo angleške bojne ladje, toda v Italiji nihče ne ve, kaj bi v tem slučaju storila Francija.

POROČILA O VSTAJI

Iz Addis Ababe prihajajo vesti, da so se rodovi v okolici Adala spuntali proti cesarju Haile Selassie. Vdrli so v mesto Tadacha Malka ter pomorili vse žene in otroke. Sedaj prodirajo proti glavnemu mestu ter se hočejo maščevati nad cesarjem, ker je po njihovem mnenju preveč pod vplivom tujcev.

ITALIJANI PRED TEŽKO PREIZKUŠNJO

Dasi abesinski generalni štab o svojih načrtih trdovratno molči, se je vendar iz precej zanesljivega vira zvedelo, da nameravajo Abesinci na severni, severovzhodni in jugovzhodni fronti obkrožiti Italijane.

Vse kaže, da se vrše abesinske vojaške operacije pod vodstvom izvežbanih evropskih častnikov. — Abesinski vojaki so že na dveh mestih vdrli v italijansko provinco Eritrejo.

Kralj Haile Selassie se bo v kratkem podal na fronto. Podal se bo v mesto Dessye, kjer sta že cesarica in prestolonaslednik.

Močan oddelek Abesincev je vdril tudi v italijansko kolonijo Somalijo. Oddelku je poveljeval holandski polkovnik Siwiank, ki se je bil udeležil že burske vojne. Siwiank ima v italijanski Somaliji velika posestva ter je prišel že večkrat z italijanskimi oblastmi navzkriž. Ob izbruhu vojne se je pridružil Abesincem.

DIREDAWA — CILJ ITALIJANOV

Francoski vojaški strokovnjaki so mnenja, da je zaenkrat cilj Italijanov abesinsko mesto Dire-dawa. Ko se ga bodo polastili, jim bo služilo za bazo na njihovem prodiranju ob železniški progi proti glavnemu mestu Addis Ababi.

ITALIJANI ŠE NISO ZASEDLI AKSUMA

Abesinsko "sveto" mesto Aksum se je že v nedeljo brez boja udalo, toda kot se čuje, ga Italijani še niso zasedli. Italijanski vrhovni poveljnik general Bono je prepričan, da bi z zasedbo Aksuma še bolj razburil prebivalstvo. Vsled tega je mesto le obkroženo od italijanskih čet.

No. 244. — Štev. 244.

NAROČITE SE NA "GLAS NARODA". NAJVEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

O KOLONIJALNIH VOJNAH

V zgodovini britanskega imperija v Afriki najdemo na prvem mestu vojni pohod Angležev proti Zulom v Južni Afriki (Natalu). Bilo je l. 1879, ko je angleški guverner Kapske kolonije Bartle-Frere bil preverjen, da bo peščica britanskih vojakov zadoščala za ekspedicio proti afriškim vojakom. Zato se je spustil v vojno s kraljem Ketšvajem ne da bi poprej poskrbel za primerno rezervno oblegovalno vojsko. Angleži so imeli samo devet bataljonov pehote z eno samo poljsko baterijo in nič konjice. Kralj Zulov, ki so ga Angleži tako podcenjevali, pa je razpolagal z velikim številom vojščakov, ki so bili vrhu tega dobro organizirani in zelo bojoviti. To podrejevanje sovražnikov je bilo za Angleže precej težje. Neka britska kolona, ki je vdrla v deželo Zulov, je bila napadena od velike sovražne premoči. Zuli so jo popolnoma zdesetkovali, kajti 15,000 Zulov je pobilo do zadnjega moža britsko vojsko, ki je štela samo 772 mož in 851 afriških domačinov. Čeprav se zdi ta reč v primeri z dogodki iz svetovne vojne nepomembna epizoda, je vendarle res, da je ostal angleški poraz pri Izanduli največji vojaški poraz civilizirane države v novejši vojni zgodovini. Značilno je poleg tega, da je večina žrtev v tej bitki padla ne od svinčenk iz pušk, marveč od ran suličev in vojščakov. Ko je prišla vest o porazu v London, je naprvala depresivno vtis.

Natalsko ozemlje, kjer se je odigrala ta katastrofa, se je pozneje še dvakrat napojilo z angleško krvjo. Dve leti po porazu pri Izanduli so Buri porazili Angleže pri Lagsneku in pri Majubi. Angleške izgube v teh dveh porazih so bile šestkrat tolikšne kakor izgube Burrov, čeprav se bili v njihovih vrstah samo nešolani kmetje, med Angleži pa sami vojaki.

Še težji opravek so imeli Angleži osemnajst let pozneje, ko je izbruhnila vojna med njimi in burškimi republikami Transvaal in Oranje. Že par tednov

po izbruhu sovražnosti pri Landysmithu in Colensu so doživeli Angleži hude poraze. Buri so jih obkolili v njihovih postojankah Landysmith, Kimberley in Mafeking. Konec l. 1899 so bili Angleži v Južni Afriki popolnoma izčrpani. Imeli pa so srečo, da se Buri tega stanja niso zavedali, sicer bi lahko bili pregnali Angleže popolnoma iz Afrike in otrebili svojo deželo tujcev.

Angleži so kljub temu neprestano pošiljali svoje čete v Afriko, čeprav se jim ni hotela vojna sreča nikdar odločilno nasmejniti. Šele potem, ko so vrgli na bojišče kanadske in avstralske vojske, se je njihov položaj nekoliko okrepil. Šele čez tri leta so postali neomejeni gospodarji burske dežele. Morali pa so v ta namen mobilizirati 380 tisoč mož, čeprav je bilo vseh Burrov v Južni Afriki le 430 tisoč duš. Ta vojna je veljala Anglijo lepo vsote 223 milijonov funtov.

Precej težje krize je imela Anglija tudi z drugimi svojimi ekspedicijami v Afriki. V sudanski vojni 1882-5 je doživelo angleško vojaštvo precej ne-

Par ni pred izbruhom vojne med Abesinijo in Italijo, je vladalo na kolodvoru v Addis Ababi veliko vrvenje. Razen konzularnih in poslaniških uradnikov so skoro vsi inozemci zapustili mesto.

uspehov in šele lord Kitchener je napravil l. 1898, temu stanju konec. Vendar je za dokončno zmago potreboval tri leta vojnih priprav!

KRVAVA RIHTA V ABESINJI

Trgovinsko ministrstvo ima svoj lastni sodni dvor. Čeprav se tu obravnavajo le trgovinske pravne spore, sem vendar pogledal v razburljivo abesinsko pravno življenje. "Čikičik" pomeni v abesinskem jeziku pravni spor. To je največja strast v deželi. Videl sem tak primer na ulici. Nenadoma sem zaslišal sredi gluchečega pouličnega ropota rezek vzklík. Abesinec je stal pred stražnikom in se drl na vse grlo: "Bog ti odprí oči, gospod, in ti pomagaj, da spregledaš resnico v mojem sporu!" Ljudje, ki so dotlej v brezdelju polegali in postavali tam okrog, so pritekli skupaj. Vozovi, ki so vozili mimo, so obstali. Poslušalec so se v pričakovanju zaiskrile oči. "Čikičik" je na vidiku! Sporni stran-

ki sta pred stražnikom zavzeli vsaka svoj prostor. Ovil stali svoji "šama", oblačilo slično nekdanji rimski togí, po starodavnem običaju in se razporedili tako, da je stal tožitelj na desni, toženec na levi. Oba sta stopicala semintja, oba sta rjula in živahna krillila z rokami. Bila sta popolnoma v svojem elementu. Zame je bilo vse skupaj docela nerazumljivo, dokler mi niso pojasnili, da je treba pravne spore poravnati kar takoj na ulici.

"Prisegam pri življenju Haile Selasia, da me je ta mož okradel. Vzel mi je dva tolarja in mi jih noče vrniti! Izreci sodbo po svoji najboljši vesti, gospod!"

Stražnik, ki je tako nenadoma bil povíšan za sodnika, je sedel v svojo uto, vzel notes in svinčnik iz žepa in je nagovoril obtoženca:

"Ali si vzel denar?"

"Ne gospod, denar je bil moj. Prisegam ti pri življenju Haile Selasia."

Tožitelj je planil kvišku in nikakor ga ni bilo mogoče pomiriti. Ko je ponavljal svojo obtožbo, je bil ves penast in je divje krillil z rokami:

"Moj denar ni je ukradel ta pes — in zdaj bi se rad z lažjo izmazal."

Stražnik in sodnik v eni osebi se zdajci obrne k obtožencu in razglasi sodbo:

"Tatu priklenite k tožitelju!"

Takoj se prinesli verige. Z njimi so priklenili obtoženčovo roko na tožiteljevo in tako je moral dvojica ostati skupaj, dokler tat ne plača ali ne odsluži ukradenega zneska. Mnogičica je bila z razsodbo zadovoljna in se je polagoma razšla. Uro kasneje sem našel oba junaka, ko sta zadovoljno sedela za nizko mizo v nekem abesinskem banu in pila vino domačega pridelka, kljub temu, da sta bila priklenjena drug na drugega.

V Addis Ababi je dnevno na stotine takih sodnih razprav. Abesinec zdirja takoj k najbližjemu stražniku, če hoče poravnati kak spor. Sredi mesta stoje samo na eno stran odprte pločevinaste barake in v vsaki izmed njih sedi takle sodnik in pričakuje strank. Njegov pravdorek ni poceni. Pred zaslišanjem mora plačati tožilec najmanj dva srebrna tolarja. Toda ljudem pomeni vprav užitek, da smejo to vsoto založiti za "Čik-čik." Na dvorišču mini-

NA KOLODVORU V ADDIS ABABI

LJUDJE V ADDIS ABABI

Tu igralec — tam lekarnar

Imel sem priporočilo za nekagospoda Zahha, nemškega lekarnarja, ki ga pozna vsa Severna Afrika (pripoveduje neki novinar). Gospod Zahh je prišel pred 25. leti v Abesinijo in je bil dober prijatelj kralja Menelika. V domovini je bil igralec po poklicu, v Addis Ababi pa je otvoril lekarno. Skrajša so bili njegovi odjemalci samo tujci in je trajalo precej let, preden se ga je navadilo domače prebivalstvo. Domačinom se je namreč zdelo bolj prav, da so se zdravili pri svojih ljudeh. Danes pa je gospod Zahh zdravstvena veličina ne samo v

Abesiniji, ampak tudi v sosednjih kolonijah. On oskrbuje z zdravili vse bolnišnice. Domačini prihajajo od blizu iz daleč h Hakimu Zahhu, kakor ga zdaj imenujejo. Njegovi črni bolniki ga namreč imenujejo kratko za abesinskim imenom "Hakim", kar pomeni po naše zdravnik.

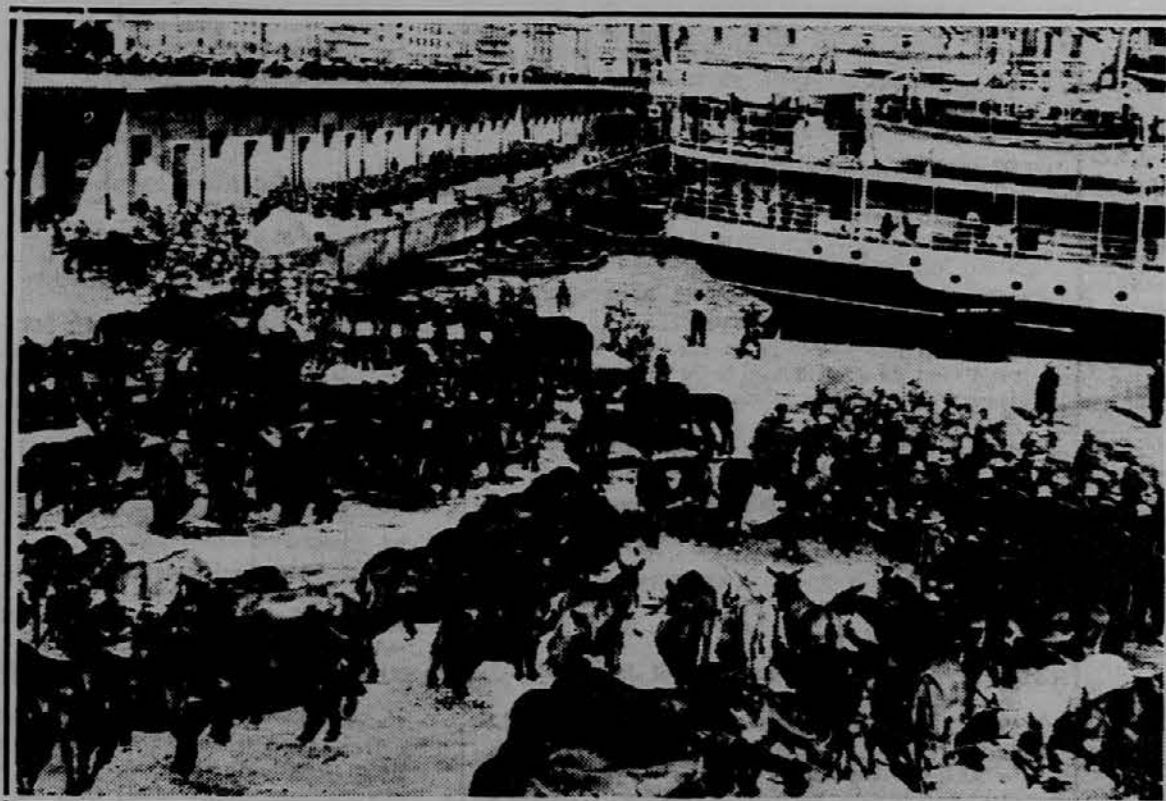
Lekarnar in bolniki.

Lekarna ima dva vhoda, enega za Evropece, drugega za domačine. Ko sem bil jaz tamkaj, sta prišla dva razcapanca skozi vhod za domačine. Bila sta iz Tigreja, to je pokrajine, ki je oddaljena tri tedne hoda od tok. Vodja obeh je želel govoriti s Hakimom. Lekarnar je prišel in Abesinec se je globoko priklonil pred njim in je prosil gospoda Zahha, naj se zasmije. Ta sicer ni vedel, kaj to pomeni, vendar se je zasmel. Nato mu je opisal Abesinec, ki ga je to očividno pomirilo, svoje bolečine. Zahh se je seveda zanimal za to, zakaj se je moral smejeti. Domačin je to brez obotavljanja pojasnil takole: "Doma sem slišal, da imaš 'Hakim' zlat zob, in da bi se prepričal, če si ti res modri Hakim, sem hotel najprej videti zob, preden sem ti zaupal."

Vsi smo se smejali zaradi tega, pri tem pa je Abesinec videl še več zlatih zob. Zahhov zlati zob je takorekoč krepko vkoreninjen v abesinski legendi in je menda edini zlati zob v deželi, ki kaj velja.

"Glas Naroda"
Advertise in

POŠILJANJE VOJNEGA MATERIJALA V AFRIKO

Pogled na pristanišče v Genovi, odkoder odhajajo proti Afriki sleherni dan parniki, naloženi z moštvo, orožjem in municijo.

Vabilo na VINSKO TRGATEV

KATERO PRIREDI

SLOVENSKO SAMOSTOJNO BOLNIŠKO
PODPORNO DRUŠTVO

— za Greater New York in okolico, Ink. —

v soboto zv., 26. oktobra, 1935

V SLOVENSKEM DOMU

253 Irving Ave., vogal Bleecker St.,

Brooklyn, N. Y.

VZPORED:

1. Pričetek točno ob 8. uri zvečer.
2. Ob 9. uri slavnostni spreved viničaric, viničarjev, župana s sodnikom in občinskim pisarjem, kapucinarjem, čuvajem ter policijskem osebjem in prisotnimi gosti z godbo na čelu.
3. Slavnostni govor in otvoritev "Vinske Trgateve" po županu Petru Smola.
4. Prečitane občinskega in policijskega reda.
5. Javni oklici in naznanila.
6. Vinska poskušnja.
7. Več novih prizorov, katerih se še ni videlo na prireditvah te vrste. — Igrala bo izvrstna godba na pihala; pri porokah in razporokah bo pa tudi harmonika.

Veselični odbor bo preskrbel raznovrstne zabave za goste, da si bo vsak lahko izbral kar mu najbolj ugaja in se povesele med svojimi. — Zato uljudno vabimo vse rojake iz Greater New Yorka in okolice, da se te prireditve gotovo udeležijo. Kdor ima na razpolago narodno nošo naj jo rabi ta večer, kar bo napravilo Vinsko trgatev še bolj imenitno.

Nobenemu ne bo žal, kdor bo navzoč, zato vsi na VINSKO TRGATEV V SOBOTO, DNE 26. OKTOBRA.

Veselični odbor.

Trakulja

Domačini so imeli vsi iste bolečine, namreč trakuljo. Meso živjajo sirovo in odtod tolika razširjenost te bolezni. Zdravilu proti temu se pravi "kosu". Lekarna v Addis Ababi odda letno 14 ton tega zdravila. Lekarnarjev asistent je obema domačinoma postregel, nakar sta sedla. Zahhov črni služabnik je zahteval plačilo, toda domačina sta to odločno odklanjala. Govoril je stopil pred gospodarja in dejal: "Sicer imava denar na zdravilo (pri tem je pokazal nekaj srebrnih tolarjev), vendar niti ne misli na to, da bi plačala, preden se ne izkaže zdravilo, ki si ga nama dal 'Hakim', za res učinkovito." Nato lekarnar ni mogel dati nobenega odgovora in tako sta domačina nemo presedela v lekarni cele ure, dokler se nista prepričala, da je zdravilo res delovalo.

Središče novic.

Lekarnar je hkratu središče novic v Addis Ababi. Skoraj vse pomebnejše osebnosti v mestu prihajajo vsaj po enkrat na dan semkaj. Ljudje prinašajo poročila in izvedo tukaj druge novice. Podzvestno sem prelomil obljubo, ki sem jo dal vodji zunanjega urada, in sem

skrbno zbiral informacije ter bil presenečen sprico popolnoma drugačnega naziranja mojih informatorjev. "Mislim, da ste denar za to potovanje vrgli proč," se mi smejal švedski zdravnik, "kajti vojna psihoza bo minila." Cesarjev glavni pilot je bil drugih misli: "Vojna bo v najkrajšem času izbruhnila," je menil. "Cesar upa, da se bo spor izravnal pred Društvom narodov, toda po mojem mnenju se ne bo." Iz tega sem povzel, da prebivalstvo v Addis Ababi ve o sporu še mnogo manj nego ostali svet. Tu izhaja nekaj malega amharskih in francoskih tednikov, toda še nobeden ni doslej prinesel niti vrstice, ki bi pojasnjevala italijansko-abesinski spor. Tega ne ovira morda kaka abesinska cenzura. Abesinski novinarji ničesar ne vedo in rajši molče, kakor da bi pisali izmišljene grozotne dogodivščine.

ABESINSKI GARDIST

Pariški tednik "Le Voyage" objavlja zanimiv članek svojega dopisnika iz Addis Ababe. Vsebinska članka je razgovor z abesinskim vojakom, gardistom Haile Selasija.

O italijansko-abesinskem konfliktu je bil vojak črnega cesarja dobro poučen. Vedel je natančno za vzrok obojestranske napetosti ter so ga tudi poučil o angleško-italijanskih nasprotstvih na črnem kontinentu. V zemljepisnem pogledu pa je bil gardist zelo slabo podkovan. Zeno, je dejal, leži blizu Londona, in to je tisto, kar jezi Mussolinija zaradi Društva narodov. Predsednik italijanske vlade bi namreč hotel imeti Društvo narodov blizu Rima, ne pa tik Londona.

O Hitlerju dejal gardist, da je to neki general iz svetovne vojne, ki se je dal izklicati za nemškega cesarja. Mož je žid in velik sovražnik krščanstva.

Na vprašanje kaj ve o Rusiji, je gardist povedal, da leži Rusija na robu Evrope. Njeno ljudstvo je boljševiško, njena vlada pa takšna, kakor je ni nikjer drugje na svetu. Na vprašanje, kdo vlada v Rusiji, je dejal Abesinec: "Negus Stalin."

Naročite se na "Glas Naroda" največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

Kdo si ne želi domov?

VSAKDO lahko sedaj z malimi stroški potuje v domovino in se neovirano vrne nazaj.

Moderni parniki Vam nudijo vso potstrežbo, in kdor je od večšega zastopnika pravilno poučen, mu je potovanja zabava.

Pri nas lahko kupite vozne liste za vse parnike.

Vsa pojasnila za dobavo potnih listov, affidavitov; če želite dobiti sorodnika iz starega kraja, kakor tudi vse druge informacije, d a m o vsakomur brezplačno.

Pišite nam!

SLOVENIC
PUBLISHING Co.
Travel Bureau

216 West 18th Street
New York, N. Y.

Mi zastopamo vse parobrodne družbe.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

K. MUNGER

RESNICNA ZRTEV

V svojem dolgem življenju sem videl že marsikako žrtev: videl sem starše, ki so se mučili za svoje otroke; videl sem hčere, ki so se žrtvovali za svoje družine; videl sem moške, ki so za domovino, za svoje delo do smrti vse žrtvovali. A da si sem vse to videl, se mi vendarle dozdeva, da sem šele nedavno videl pravo, resnično žrtev.

To žrtev je daroval otrok in ne kak odrasel človek, ki deluje s spoznanjem in zavestjo. Neki fantek je za dobro delo žrtvoval svojo srečo, žrtvoval iz srca, ker mu je tako velevala vest, ker je bil orodje svoje čiste, lepe duše. Šele kasneje, ko je bila žrtev že dopolnjena, se je morda kesal in jo grenko občutil: prav to je njegovo žrtev še povečalo in spopolnilo. Ali je to sploh žrtev, če pa njej nič ne trpijo, ničesar ne pogrešamo? Če se nam dozdeva lahka, dolžnostna in če smo morda še poplačani zanjo? Ta fantek ni bil z ničemer drugim poplačan zanjo ko z dejanjem samim: izgubil je nekaj, se nečemu odrekal. Podzavestno je žrtvoval samega sebe in svojo srečo.

Bilo je neke nedelje popoldne in pravkar je bilo nehalo doživati. Vse tihe ulice so bile še mračne in zastrte. Poletna vročina se je spet zgostila in iz kamenja je puhtelo. Hodil sem po praznem, mirnem mestu in užival nenavadno tišino svojih vsakdanjih cest. Vse so se mi zdele nove in neznane, vse pranje, ko da me že dolgo ni bilo v mestu, ko da me domovina pozdravlja v svečani obleki.

Ko sem prišel na neki trg, je kar zamigljalo pred menoj, vse polno je bilo fantkov in punčk v nedeljskih oblekah in vsi obrazi so bili polni, skoraj žalostnega, napetega pričakovanja. In sem videl, zakaj: v velikem kinematografu je bila otroška predstava. Na vrsti je bil film o Indijancih iz Aztek, o zgodbi nekega fanta. Brez dvoma je bila filmska zgodba razburljiva, napeta, nevarnosti polna in seveda se je srečno iztekla pustolovska povest, desetletnega fantka, čigar ogromna glava se je blestela nad vodom. V to vablivo, skrivnostno hišo se je gnetlo na stotine otrok. Tu je bila sredi gruče kaka mati, ondi sredi trušča kak stric. Vesel hrup je donel po trgu, kjer so dehtelo vrtnice po gredicah.

Tedaj sem nagledal, kako se je horila s tem navalom mladine stara žena. Majhna je bila, vsa sključena, izgarana, oblečena v zastarelo nedeljske obleke, v zaklade svojega prežgodnjega vdovstva; na glavi je imela klobuček z nojevimi peresici, obleka je bila iz črne vile in pelerinica iz črnih čipk. Vse je šumelo in žvenketalo na njej, dasi je bil njen sedemdesetletni hrbet močno sključen. Morda je bil zato sključen, ker je bila tako obremenjena. Imela je v levici dežnik, črno zametasto pompaduro, ki je iz nje molela steklenica in še šopek vrtnic z resedo in nageljčki. V desnici pa je imela mrežast cekar, v katerem je bila rumeno zapečena potica, pa še velik kozarec mezge in skatlo in še polno zavojčkov in vse to je kazalo, da se bo mrežasti cekar razpočil. Vse to in še samo sebe je vlekla s seboj in se upirala hudourniku fantkov in punčk. Ugenil sem: Šla je obhajati god svojega sina in še vnuki so bili in toliko ljubezni! Zakaj, njeno nagubano lice se je svetilo in žarelo, čeprav je pod to težo in radi soparice kar ječala in hropla.

Preden sem ji mogel prihiteti na pomoč, sem videl, kako se je neki fant, ki mu je bilo enajst, morda dvanaest let, prevrnil do nje. Bil je v obleki pomorščakov, golih kolen, plavil las, konježen, razoglav fant, modrih, iskričih se oči. In videl sem, kako se je pred staro gospo priklonil, ji nekaj rekel, jo nekaj vprašal in je že prijel za njeno prtljago. Le starinski šopek ji je pustil in nato se je ona oprla z levico na njegovo, že oprtano desnico in jo je vodil ko pravi kavalir, ko vitez, ko resnični gospod. Ves prezet sem sledil neenakemu paru. Mamica je začela govoriti, slišal sem njen brezzobni, drhteči glasek. Brez dvoma je govorila o otrocih in vnukih. A on, mali gospodek, jo je svečano poslušal, se ji smehljaj in je pazil nanjo, ko sta šla preko ceste in zdelo se je, ko da velik človek vodi otročiča ali ko tla angel pazi na svojega varovanca.

Ni bila kratka pot in starka je le počasi stopicala. Čez pol ure sta prišla do prave ulice, in do čedne hiše, kjer sta že bila pri oknu dva otroka in sta kukala po ulici. Zdaj je bilo dopolnjeno. A fantek je odve-

del ženico še v hišo in že so znotraj zabobneli koraki obeh vnukov, ki sta topotala po stopnicah navzdol. Obstal sem pri vratih in prisluškoval vselemu sprejemu. Slišal sem, kako je stara žena prosila mladega kavalirja, naj gre le z njo v stanovanje. A on se je vljudo zahvalil in ves ropot in hršč se je povzpela navzgor.

Stal sem in čakal imenitnega fanta, da bi ga pohvalil in tudi obdaroval. Pa ga ni bilo, ni ga bilo iz hiše. Ali so ga vendarle spravili v stanovanje? Stopil sem v vežo — pa je stal ondi. Naslonjem je bil na zid in se jokal in tiščal obe roki na obraz. Bridko je ihtel, telesce mu je podrtavalo pod udarci sreča. In ko sem se ga doteknil in mu roko vzel z obraza, ga nežno polbožal po glavi in ga tiho vprašal, kaj mu je, ni spravil besede iz sebe, tako ga je dušilo in tako mu je butala kri v seneli. A slednjič se je le izvil iz njega, njegova bolečina je dobila besede in zajeceljal je: "Oh, v kino bi bil rad šel! K otroški predstavi. Pa sem stari gospej pomagal in zdaj je prekesno in bo kmalu konec igre."

"Oh fantek, ti moj ljubi fantek, saj ni nič zato! Pojdi z menoj, greva v slaščičarno, ti bom kaj dobrega kupil! In drugo nedeljo bo spet predstava..." — "Ne!" je zavpil in me pogledal. Njegove lepe oči so bile polne bridkosti in gorja, kakršne morejo biti le oči otroka. "Ne, ne, saj drugo nedeljo ne bom več tukaj. Saj sem z dežele in sem bil samo na obisku pri teti Emi in pri nas nimamo kina. Nikoli več ne bom prišel v kino, nikoli več! Nič nisem videl, pa sem se tako veselil, tako močno veselil, tako, tako veselil..."

To je bila največja žrtev, karkoli sem jih videl v svojem dolgem življenju. Nisem še našel sreča, ki bi tako pošrtvovala, tako dobrohotno in navzlic svoji bolečini tako pripravljeno za žrtev.

STRAŠNA SMRT DEČKA

ZAREB, 25. sept. — V vasi Sv. Peter pri Ogulinu se je v nedeljo zvečer smrtno ponesrečil 14 letni železničarjev sin Mijo Drašković. Splezal je na drog elektrovo in se dotaknil električne žice. Močan tok ga je na mestu ubil.

ALBANKE BREZ PAJ-ČOLANA

Dočim so se muslimanske v Turčiji skoraj popolnoma prilagodile novemu času, si pridobile samostojnost, odložile pajčolan, začele obiskovati visoke šole, stopati v vsakovrstne službe in uganjati sport, so bile Albanke do danes kakor jug. Muslimanke se vse v okovih starih tradicij. Več nego 70 odstotkov Albanc pripada muslimanski veri in živijo tako, kakor so živele stoletja brez stikov s svetom. V tiranskih kavarnah vidiš le redkokdaj kakšno zastrto damo v družbi njenega moža. Če hoče imovita Albanka kam odpotovati, ji najamejo poseben voz in le ženske iz ubožnejših slojev uporabljajo poštni avtobus. V kinematografih sede ženske ločeno od moških in zaroke ter poroke med mladimi ljudmi se izvrše kakor v starih časih med starši, mladi ljudje nimajo pri tem nobene besede, tem manj še mlade ženske.

Sedaj pa bo postala stvar v kratkem baje vsa drugačna. Že dalj časa se vodi v Albaniji boj proti starih tradicijam. Na čelu tega boja je sam kralj Zogu, ki je odločno za emancipacijo žensk in deklet, pri čemer mu je v pomoč vse, kar je mlado, dočim se mu konservativna starina seveda upira. Na nekem zborovanju, ki so ga imele nedavno albanske mladinske organizacije, je kralj Zogu med drugim povedal naslednje:

"Marsikateri seže, ki obstoje v Albaniji so posledica nekdanjega tujeja jarma in ni več potrebno, da bi jih ohranjali. Nasprotno pri nas moramo uvesti vse pridobitve moderne kulture in civilizacije, da bomo lahko korakali vstrie naprednih narodov. Naše ženske si po tuji navadi še vedno zastirajo obraze in jih drže umetno v njihovi nevednosti in odločnosti. Potrebna je radikalna sprememba v naših življenjskih navadah."

Te besede se sprejeli navzoči z burnim odobravanjem. Kakor poročajo angleški listi, namerava kralj Zogu izdati zakon ki bo pred vsem ugotovil Albanc neke temeljne pravice. Zastiranje obrazov bo ta zakon odpravil, ženskam in dekletom se otvorijo vse šole in državne službe. Albanke bodo prav tako dobile odločilno besedo v zadevi svojih porok, dočim jih sedaj v tej stvari nihče ni praljal za mnenje. V ostalem sta se obe kraljevi sestri ki sta odločno na strani moderniziranja albanske ženske noše. Nosita le evropske toalete brez pajčolana in često ju vidiš v jahalni ter teniški obleki.

SESTANEK KITAJSKIH VODITELJEV

ŠANGHAI, Kitajska, 15. oktobra. — Vážna posvetovalna o notranji in mednarodni politiki se bodo pričela, ko bo prišel v Nanking gen. Čjang Kaj-šek. Pripeljal se je z aeroplanom iz Taiyuanu v provinci Šansi, kjer je imel konferenco z generalom Jen Hsi-šanom glede protikomunistične kampanje.

V Nankingu se je po Kaj-škovem prihodu takoj zbrali vladni voditelji.

Vsled nalega prihoda generala Čjang Kaj-šeka v Nanking so politični opazovalci mnenja, da bodo kitajski voditelji razpravljali o novih osmih japonskih zahtevah na kitajsko vlado. Med temi zahtevami so tudi naslednje:

Imenovanje samo enega kitajskega gubernerja za severno Kitajsko, ki bo pod japonskim pokroviteljstvom; nepretrgana železniška zveza od Mandžurije do Hankova; vlada v Nankingu se mora odreči davkom in carini v Severni Kitajski.

ZAROČENCA

MILANSKA ZGODBA IZ 17. STOLETJA

Spisal: ALESSANDRO MANZONI

78

Mesto da bi se ob misli na začeta in še ne končana podjetja vzpodbujal k njih izvršitvi ter se podžigal ob ovirah (kajti celo jeza bi se mu bila v tem hipu zdelala slaka), je občutil neko otožnost, skoro nekakšen strah redi korakov, ki jih je bil že napravil. Čas je stal zdaj prazen pred njim, brez vsakega namena, opravila in hotenja, poln samo neznosnih spominov vse ure so bile podobne tej, ki je lezla tako počasi, tako težko preko njegove glave.

Vse svoje tolovaže je zbral v domišljiji in nobenemu ni imel naročiti nič takega, kar bi se mu bilo zdelo važno; da, celo sama misel, da jih bo zopet videl in bo spet med njimi, se mu je zdelo novo breme, studila se mu je ter ga spravljala v zadrego. In če je hotel najti za drugi dan kakšno opravilo, kaj takega, kar bi lahko storil, je moral misliti, da drugi dan lahko pusti ono revico na svobodo.

— Osvobodim jo, da; jedva sine dan, stečena k njej in ji porečem: Pojdite, pojdite! Dam jo spremili... In obljudba? In obveznost? In don Rodrigo?... Kdo je don Rodrigo? —

Kakor človek, ki ga njegov višji spravi z nepričakovanim vprašanjem v zadrego, je hotel neimenovane brz odgovoriti na to, ki si ga je bil stavil sam ali bolje oni njegovi novi jaz, ki je nenadoma strašno zrastle in se dvignil, da sodi starega.

Začel je torej iskati razloge, radi katerih se je bil mogel odločiti, še skoro preden je bil naprošen, da prevzame obveznost in palne brez sovražstva in brez strahu neznano nesrečnico v tako trpljenje, samo da onemu ustreže; toda ne le da se mu ni posrečilo najti razlogov, ki bi se mu bili zdeli v tem hipu dobri, da opravičijo dejanje, temveč skoraj niti samemu sebi ni mogel pojasniti, kako se je dal v to zavesti. Bolj nego odločitev je bila ona volja trenoten gibljaj duše, ki je ubogala stara, običajna čustva, posledica tisočih prejšnjih dejstev; da si pojasni eno samo svoje dejanje, je mučeni izpraševalec samega sebe zabredel v pretresanje vsega svojega življenja.

Segal je vedno dalje nazaj, od leta do leta, od obveznosti do obveznosti, od krvi do krvi, od zločina do zločina: vsak se je prikazal v duši kot zaveden in nov, ločen od čustev, ki so storila, da ga je hotel in zagrešil, prikazal se je v taki spačenosti, kakršne ni poprej radi onih čustev nikdar opazil na njem. Vsi so bili njegovi, bili so on sam; groza te misli, ki je pri vsaki izmed onih podob znova nastajala in se družila z vsemi, je rasla do obupa.

Dvignil se je nagloma in sedel, nagloma je zagnal roke na steno poleg postelje, pograbil pištolo, jo snel in... v trenutku, ko si je hotel končati življenje, ki je postalo neznosno, se je njegova misel, prevzeta od strahu in neke tako rekoč preostale bojazni, zagnala v čas, ki bi vendar še nadalje potekal, ko bi njega že več ne bilo.

Predstavljal si je z grozo svoje mrtvo truplo spačeno, negibno, v oblasti najpodlejšega človeka, ki bi ga preživel, presenečenje, zmedo v gradu drug dan, vse v neredu; on pa bi bil brez moči, brez glasu, vrgel bi ga kdo ve kam.

Predstavljal si je pogovore, ki bi nastali tu, v okolici in daleč proč, in veselje svojih sovražnikov. Tudi tema in tihoča je bila kriva, da je videl v smrti nekaj bolj žalostnega in strašnega; zdelo se mu je, da se ne bi obotavljal, če bi bilo podnevi, na prostem, pred ljudmi: vrgel bi se v reko in izginil.

Zaglobljen v taka mučna premišljevanja je z nekakšno krčevito silo dvigal in spuščal s palcem petelina na pištoli; tedaj mu je v duhu zablisnila drugačna misel.

— Če tistega drugega življenja, o katerem so mi govorili, ko sem bil še deček, in o katerem vedno govorijo, kot bi bilo to gotova stvar, če tega življenja ni, če so si vse to le duhovniki izmislili, kaj počenjam jaz? Zakaj bi umiral? Kaj pa to de, kar sem storil? Kaj to de? Norost je ta moja... In če je to drugo življenje...!

Spričo takega dvoma, spričo take nevarnosti se ga je polastil še bolj črn, še težji obup, ki mu ni bilo mogoče uteči niti s smrtjo. Izpustil je orožje, si grabil z rokami v lase, šklepetal z zobmi in trepetal. Nenadoma so mu prišle na misel besede, ki jih je pred malo urami ponovno slišal: — Bog odpusti toliko stvari za eno samo delo usmiljenja! — In niso se mu povrnila več z onim poudarkom ponižne prošnje, s kakršnim so bile izrečene, temveč z glasom, ki

je bil poln oblasti in je obenem obetal daljno upanje.

To je bil trenutek olajšanja; odmaknil je roke od svojih sene in bolj zbrano uprl oči svojega duha v ono, od katere je bil slišal one besede; in ni je videl več kot svojo jetnico, ne več kot žensko, ki prosi, temveč kot osebo, ki deli milosti in tolažila.

Tesnobno je pričakoval dneva, da pohiti in jo osvobodil, da čuje iz njenih ust nove besede o tve in življenja; predstavljal si je, da jo on sam povede k njeni materi. — In potem? Kaj bom delal jutri, kolikor mi dneva še ostane? Kaj bom delal pojutrišnjem? Kaj pojutrišnjem? In noč? Noč, ki se vrne po dvanajstih urah! Ah, noč! Ne, ne — noč! —

In zapadel je zopet mučni praznoti bodočnosti, iskal je zaman, kako bi uporabil čas, kako bi prebil dneve in noči. Zdaj je sklepal, da zapusti grad in odide v daljne dežele, kjer ga nihče niti po imenu ne pozna, toda čutil je, da bi on sam bil vedno s seboj; zdaj se mu je zopet porajalo temno upanje, da oživi v njem zopet stari duh, da oživijo stare želje in je to samo delirij, ki preide; zdaj se je bal dneva, ki naj bi ga njegovim pokazal tako bedno spremenjenega, zdaj je hrepenel po njem, kakor da mora prinesiti luč tudi v njegove misli.

In evo, prav ko se je začelo svitati, malo hipov potem ko je Lucija zaspa in je on takole nepremično sedel, evo, zaslišal je, da mu prihaja na uho kakor val nejasno izraženega glasu, ki je pa vendar imel nekaj veselega v sebi.

Poslušnil je pozorno in zaznal daljno, prazniško zvonjenje; čez nekaj trenutkov je zaslišal tudi gorsko odmevanje, ki je zdaj pa zdaj slabotno ponavljalo ubrane glasove ter se zlivalo z njimi. Malo pozneje začuje še drugo, bližje zvonjenje, tudi to kakor za praznik; nato še tretje. —

Česa se radujejo? Kaj imajo lepega vsi ti ljudje? — Skočil je s svojega trnjevega ležišča, se napol oblekel, stekel k oknu, ga odprl in pogledal.

Gore so bile napol zastrte z meglo; bolj nego oblačno je bilo nebo vse en sam pepelnat oblak; toda v svetlobi, ki je vendar polagoma naraščala, je bilo razločiti po cesti na dnu doline ljudi, ki so hodili mimo, in druge, ki so prihajali iz svojih hiš ter se odpravljali na pot, vsi v isto smer, proti koncu doline na desno od gradu, vsi prazniško oblečeni in nenavadno živahni.

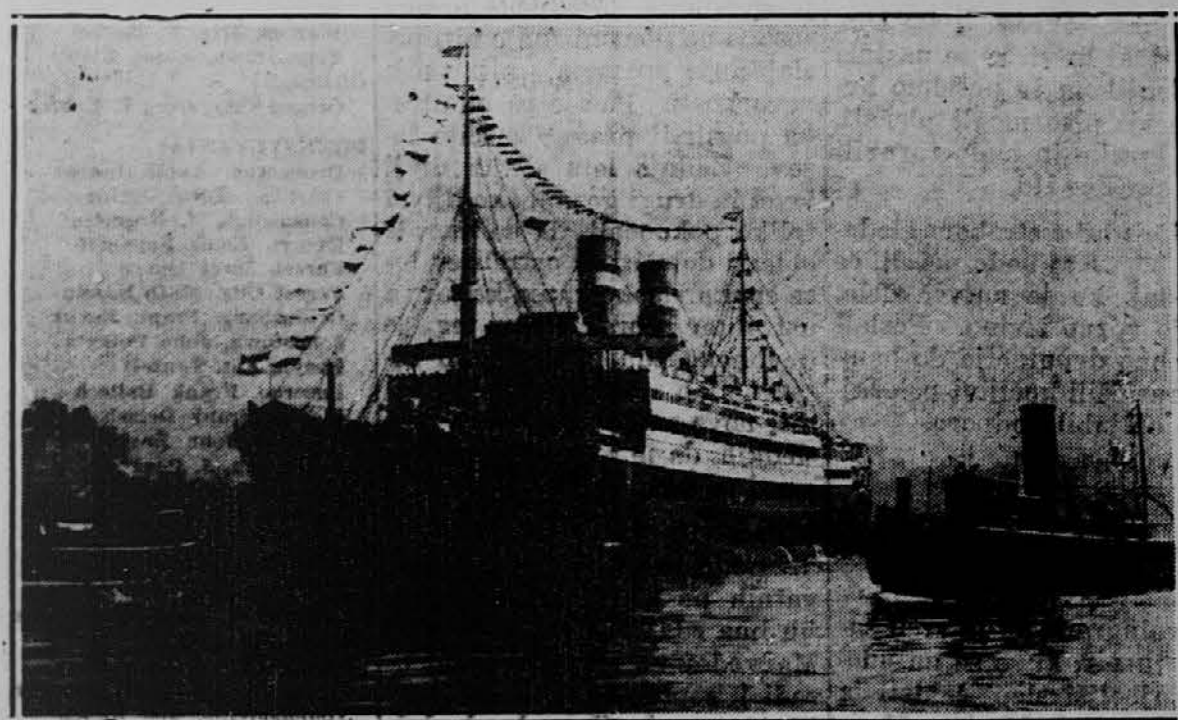
— Kaj vrağa imajo ti ljudje? Kaj pa je vselega v tem prekletem kraju? Kam gre vsa ta svojat? —

Poklical je zanesljivega razbojnika, ki je spal v sobi tik njegove, ter ga vprašal po vzroku tega gibanja. Ta je vedel toliko kakor on in je obljudil, da pojde brz in poizve.

Gospod se je naslonil na okno ter pazljivo zasledoval vrveči prizor. Bili so moški, ženske otroci, v gručah, v parih in posamez; ta je dohitel koga pred seboj ter se mu pridružil, oni je pravkar stopil iz hiše ter odšel s prvim, na katerega si je nameril; hodili so družno kakor prijatelji na domnjeno potovanje.

(Dalje prihodnjik.)

NASEDLI PARNIK "ROTTERDAM"

Holandski parnik "Rotterdam" je tekom velikega viharja nasel na čerh Zapadne Indije. Na njem se je nahajalo 676 potnikov, ki so bili pa vsi rešeni. Gornja slika je bila posneta, ko je bil "Rotterdam" v new yorskem pristanišču.

Ljubiteljem leposlovja

Cenik knjig vsebuje mnogo lepih romanov slovenskih in tujih pisateljev. Preglejte cenik in v njem boste našli knjigo, ki vas bo zanimala. Cene so zelo zmerne.

Knjigarna "Glas Naroda"

GREHI OČETOV

Roman v dveh zvezkih

Za Glas Naroda priredil I. H.

66

PRVI ZVEZEK.

Prefekti, ki so pazili na naše učenje, sem varal in sem ves čas, ki je bil najmenjen učenju, bral. V šoli sem sedel in nestrno čakal na zvonec, ki mi je zopet dal mojim oboževanim knjigam. Vzel sem jih s seboj v spalnico in sem se, ko so drugi spali, splazil na hodnik, in sem se naslonil na okno, da sem bil bližje motni nočni svetilki in sem bral in bral, tresoč se vsled mraza in razburjenja, dokler mi ni napenjanje pri branju pri mračni svetlobi pokvarilo oči. Nič več nisem mislil na šolsko delo in dobival sem eno kazen za drugo. Kaj mi je bilo vse to mar! Vse sem pozabil nad svojimi tajnimi knjigami, pri katerih sem mnogo mislil in čutil. Oboževal sem junake in se divil njihovi vznesenim besedam. Toda proti ženskim postavam sem bil hladan. Samo, kadar sem jih videl trpeti, se mi je zbudilo usmiljenje. V vaški šoli je bilo vedno pod mojo častjo, da bi se igral s kakim dekletom, ali pa da bi z njim sklenil kako prijateljstvo. Skoro z istimi očmi sem tudi sedaj opazoval odnose med moškim in ženo, ki so mi v knjigah prišli naproti.

Nepotrpežljivo sem preletel vsak prizor, v katerem je bilo kaj o neumni ljubezni. In tako je prišlo, da je pri tem vroče pogoltnem branju bila obvarovana nepokvarjenost mojih mladih čutov. Toda izgubil sem nekaj drugega. V teh knjigah sem videl povsod, da je krivica zmagala nad pravico. Povsod sem videl kruto usodo, nikjer resne roke onega človeku prijaznega Boga, ki kateremu me je mati učila moliti. Usmiljenje za te ljube žrtve neusmiljenega življenja je vstajalo v mladih nožganih kot ometilna para in izgubil sem o tročjo vero, ki je bila vsled življenja v seminarju že zrahlijana vsled prisilne pobožnosti in vsled priganjanja v cerkev in vsled pouka vodilnih duhovnikov, ki so nam z merilom vtepali v glavo dobesedno modrost katekizma. Brezbožnik pri štirinajstih letih! Kako smešno in kako strašno! To je bil moj napredek v dveh semestrih. Z veliko težavo sem napravil vsposobljeni izpit v gimnaziju. Doma sprejem, ki mi je potlačil srce: solze moje matere, molk mojega očeta. Ko je bil konec počitnic, me je oče poslal v Augsburg v gimnazijo s posvetnimi učitelji. Prve mesece me je držal spomin na oči moje ga očeta trdno pri delu. Nato pa me prime zopet stara strast, bral sem in bral, požiral z velikim poželenjem. Kolikor sem mogel dobiti knjig. Nisem se hotel zabavati. Kakor je bilo tedaj v navadi, mi ni bilo všeč. Posegal sem vedno po najboljšem. Vse v meni je zahtevalo tolažbe in nadomestila za vse, kar sem izgubil v sebi. Žejem sem bil jasnosti. Prestrašil sem se slabega poguma, s katerim sem lagal, izgubil sem v dvomih ter sem v svoji zmedeni stegnili roke po filozofskih spisih, toda to branje je še bolj zmedlo moje čute. Še kot deček sem iskal stvari, s katerimi se more pečati samo zrel mož. Moški duh zna zopet graditi, kjer je kaj uničil. Jaz pa sem samo uničeval in sem nosil kot slabo pridobitev samo prazno srce. S čim bi zopet napolnil svojo praznoto? Naravi sem se vrget v naročje in sem je hotel s silo obdovovati in ljubiti, tudi tam, kjer se mi je zdela ostudna. In iz narave sem se izgubil v umetnost. Risal sem, slikal in modeliral, sem imel za silo tudi nekaj spretnosti, samo ne potrpljenja in vestrajnosti. Nato sem se lotil gojenja teleza, sem telovadil, plaval in sem strastno veslal. Tako sta prišla zadnja dva semestra in tedaj sem se pričel mešati v dijaške razposajenosti, sem pel in se dvobojeval in sem se navduševal v soparnem ozračju v prepovedanih beznicah za politične in socialne ideje, toda zjutraj sem v mačku spoznal, da je to vse smešna norost. Ako sem potem bežal iz mesta in sem gola jesenska polja in gole gozde pretaval in ko sem se vrnil domov, pa v zlic utrjenosti ponoči nisem spal, tedaj se je v moje občutke brez cilja vmešavalo nekaj, kar je prihajalo vedno pogostejše in je dobivalo vedno večjo moč nad mojo krvjo. To je bilo predstavljanje podobe v svetlih, pa vendar izvodenih barvah, kot sanjavo gledanje ljubkega dekliskega obraza, ki je jasen in razločen, pa čudovitega in nepopisljivega. Kadar me je prevzel ta občutek, mi je vrela kri po žilah in po celem telesu se je razlil val sladke blaženosti. V takem položaju sem bil tedaj, ko mi je Luiza stopila naproti s čarom svoje čiste, kličoče lepote. Tedaj se je moralo zgoditi, kar se je zgodilo. Naglo pri prvem pogledu je prišla nad mene ljubezen.

Iz sobe prihaja lahko prasketanje in skozi špranjo v vratih je prodirla plapolajoča svetloba. Tedaj pa ugasne. Tam zunaj je zgorela sveča.

Kako ti naj popišem čisto srečo teh dni, ki so tedaj prišli. To je bila svetloba brez sence. Ljubil sem in sem bil ljubljen. Osrečujejoč angel one ure, ko sem Luizo privrkat videl, se je s svojimi peruti tudi dotaknil duše mojega dekleta. O, blaženi čas! To božje, nepojrno iskano, to srmečljivo najdenje, prvi božji poždrav, umirno jecljanje in molk, poslušanje brez sape in ta sladka igra pogumnejših oči! In potem je bilo božični večer! Tedaj sva se prvič poljubila. Luiza je bila na obisku pri svoji prijateljici. Počakal sem jo in jo v miru na zasneženih ulicah spremil domov, s sklenjenimi rokami pod dežnikom, s katerim sem skušal pred vetrom in smeženkami varovati njeno ljubko glavo. Nato stojiva v temni veži. Ne govoriva niti besede. Padeva prsi na prsi, premagana po istem hrepenenju, ki je gorelo v obeh. Vroče in tresoč se drživa v objemu, dokler ni odmev korakov moje ljubljene pregal iz mojih rok. Kot bi bil pijan, sem se opotekal proti ulici in sem brez uma taval po snegu po mestu, dokler se ni razjasnila zavest moje vrede. In dnevi, ki so prišli nato! Da bi le bil Bog, ki bi jo mi mogel dati v njeni nedolžni blaženosti, z njeno čisto brezskrbno srečo! Dolga zima nama je bila kot en sam solčni dan veselja. Nato je prišla pomlad in je prinesla najini tajni sreči prvo bolečino, ločitev med velikonočnimi počitnicami. Kako mi je bilo sree, ko sem se zopet bližal mestu, ki je objemalo mojo srečo! Ko sem bil daleč, se je Luiza zaupala svoji prijateljici, kateri je tudi tiha sreča gorela v mladem srcu. Sedaj je že več let srečna žena in mati. Našla je cilj svojega hrepenenja in srečo svojega življenja, mi dva pa —

Albertov glas ugasne.

(Dalje prihodnjič.)

Iz Jugoslavije.

ČE SO OTROCI ZALJUBLJENI

ZAGREB, 25. sept. — Od tukaj sta jo popihala oni dan v Beograd 14 letna Marija Pirin in njen izvoljenec Roland Kapeles, star tudi okrog 14 let. Oblasti so ju poslale nazaj pod okrilje staršev, ki so bili v velikih skrbeh, dokler niso zvedeli, kje sta otroka.

UBIJALEC OBDOJEN

BEOGRAD, 25. sept. — Včeraj se je zagovarjal pred sodiščem v Beogradu rudar Bogoljub Milivojevič, obtožen uboja upravitelja rudnika v vasi Veliki Crijeni Borisa Aljehina, brata šahovskega mojstra Aleksandra Aljehina. Aljehin in Milivojevič sta po pivala v gostini, kjer je Milivojevič Aljehina dvakrat zabolal z nožem. Ni ga pa nevarno ranil Aljehin je odšel domov, kamor je prišel Milivojevič za njim in ga tako močno udaril z motiko po glavi, da je kmalu izdihnil. Obtoženec se je izgovarjal s pijanostjo, obsojen je bil na pet let robije.

Z IGLO SI JE PREBODEL SRCE

BEOGRAD, 26. sept. — Včeraj zjutraj so našli v Sarajevu mrtvega študenta Pavla Feldbauerja, sina uglednega sarajevskega advokata. Fant je bil član kluba pesimistov in večkrat je pravil, da si bo za 75 letnico smrti filozofa Schopenhauerja končal življenje. Seveda mu ni nihče verjel. Pri njem so našli samo listek, na katerem je bilo napisano: "Gledam spoznamo po tem, da se bedaki organizirajo proti nje-mu. — Bolje je preživeti eno leto v razmišljanju, nego 65 let v molitvi. — Če ne moreš svobodno živeti, lahko življenje vsak čas prekinješ." Na drugi strani listka je napisano: "Mojemu prijatelju Ludviku, brezvercu, ki se mu je ponesrečil sa-

momor — razočarani prijatelj." Feldbauer si je z dolgo iglo prebodel srce.

JUBILEJ JANKA OGULINA

SEMIČ, 26. sept. — Včeraj je obhajal med svojimi ožjimi prijatelji veleposelnik na Vrtači, Janko Ogulin svoj 70. rojstni dan. Slavljenec je bil rojen 25. septembra 1865 na Brezovi rebri pri Semiču. Njegov oče je bil prava belokranjska korenina, kremenit značaj, naprednjak starega kova. Ko je začelo propadati gospodarstvo graščin po Beli Krajini, je prišla na prodaj tudi Kunčičeva graščina na Vrtači, kot pristava nekoč last graščine Smuk. Kupil jo je oče našega slavljenca, ki se je preselil iz Brezove rebri na Vrtačo.

Janko je bil v šoli dober učenec in zato ga je oče poslal na gimnazij v Novo mesto, kjer je prav dobro dovršil študije, starši so hoteli da bi postal Janko duhovnik. Ko je odslužil vojske, se mu je pa zahotelo po svetu. Napotil se je v Ameriko, kjer mu ževljenjska pot ni bila baš posuta z rožicami, kajti moral je prijeti za vsako delo. Vpisal se je v angleško šolo in se naučil jezika, potem je pa vstopil v trgovino J. Golobiča v Jolietu. Pozneje se je osamosvojil, ustanovil je lastno, dobro idočo trgovino, ki mu je v nji prino pomagala soproga Ivanka. Ker pa je oče hotel, da bi se sin vrnil, mu je sin izpolnil to željo in leta 1911 sta se z ženo vrnila na Vrtačo.

VSA OBČINA ZARUBLJENA

VIŠNJA GORA, 24. sept. — Veliko razburjenje vlada te dni po Višnji gori in posebno po bivši občini Polici. Kaj takega, kot se dogaja sedaj, se še nikdar ni pripetilo v sicer tako mirnem kraljevstvu visnjegorskega polja In to razburjenje ni brez vzroka, saj je zarubljena

ALI STE ROJENI MED LETI 1859 — 1919?

Čitatelji in čitatelji tega lista rojeni med leti 1859—1919, se iskreno naprošajo, da nujno navedejo svoje ime in natančen datum rojenja. Slajni grofolog in astrolog proph. Karmah, katerega znanstvena raziskavanja so splošno priznana in obsežno komentirana v vsem tisku, se je odločil, da bi čitateljem in čitateljicam tega lista napravil svoje senzacionalne studije, na podlagi katerih morejo generacije, rojene med leti 1859—1919, zbolšati svoje eksistenco in doseči srečo, zdravje, ljubezen etc. Ta objava je največje važnosti ter nudi vsem bralcem in bralcem edinstveno priliko, da uresničijo svoje želje in dosežejo srečo. Brezpoprečna jasnovidnost grofologije in astrologije. Vam bo razjasnila:

1. Vaš karakter, njegove kvalitete in njegove napake.
2. Vaše izgledne v ljubezni.
3. Vaše izgledne v karijerah in zaslužku.
4. Vaše izgledne v podetovanju in smrtni slučaj v rodbini.
5. Dolgost Vašega življenja.
6. Vaše prijatelje in protektorje.
7. Vaše sovražnike, zahrbitosti, krivične obdolžitve itd.
8. Potovanja, izpremembe bivališča.
9. Zadeve v rodbini in vzgoja otrok.
10. Vse, kar želite zvedeti o denarnih uspehih.

Citiramo eno izmed tisoč zahvalnic, katere sprejema ta odlični znanstvenik iz vseh krajev sveta: "Mr. Rene Robin iz Brooklyna se zahvaljuje najprijetnejše, ker je v največjih finančnih neprilikah poslušal njegov nasvet, in dosegel velik finančni uspeh. Pišite brez odloga, pošljite še danes Vaš rokopis in rojstne podatke ter honorar 2 dolarja za Vašo psihanalizo in horoskop. — Pošljite vse skupaj na tačno in stalno adresu: Proph. KARMAH — Studio ŽALEC, Drav, banovina — Jugoslavija.

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

216 WEST 18th STREET

NEW YORK, N. Y.

KNJIGE NABOŽNE VSEBINE

BOŽJA POT MATERE BOŽJE NA ŠMARNI GORI. Cena	20
BOŽJA POT MATERE BOŽJE NA BLEJSKEM JEZERU. Cena	20
DUHOVNI BOJ. 384 strani. Cena	50
FABIOLA. Cerkev v katekombah. 222 str. Cena	45
KATOLIŠKI KATEKIZEM	60
MLADENIČEM. I. zvezek. Cena	56
II. zvezek. Cena	50
MESLIJA. 160 strani. Cena	50
SLOVENSKA NARODNA MLADINA, 452 str. 150	

IŠČESE

JOSIP GAERTNER

ki je odšel leta 1903 v Ameriko. Po poklicu je kovač, precej vesele narave. Manjka mu sredinec desne roke. Mogoče, da ga kateri starejših naseljenec pozna in lahko pove, ako je še živ ali mrtve. Doma je iz Ilirske Bistrice. Baje je bival prve čase v Pittsburghu, Pa. in Milwaukee, Wis.

Vsako poročilo o njem, ki se naj pošlje Glasu Narodu, 216 W. 18 St., New York, N. Y. bo hvaležno sprejeto in stroški povrnjeni. (10.17.34)

"GLAS NARODA" pošiljamo v staro domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. — Naročnina za stari kraj stane \$7. — V Italijo lista ne pošiljamo.

SLOVENIC PUBLISHING CO.

TRAVEL BUREAU

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.
PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA POTOVANJE

SHIPPING NEWS

19. oktobra:
Rex v Genoa
De France v Havre

23. oktobra:
Washington v Havre
Normandie v Havre

25. oktobra:
Majestic v Cherbourg
Roma v Trst
Bremen v Bremen

2. novembra:
Lafayette v Havre
Conte di Savoia v Genoa

6. novembra:
Manhattan v Havre

8. novembra:
Aquitania v Cherbourg
9. novembra:
Europa v Bremen
Champlain v Havre
16. novembra:
De France v Havre
Rex v Genoa
20. novembra:
Washington v Havre
Majestic v Cherbourg
23. novembra:
Lafayette v Havre
28. novembra:
Europa v Bremen
29. novembra:
Beregaria v Cherbourg
30. novembra:
Champlain v Havre
Conte di Savoia v Genoa

VAZNO ZA NAROČNIKE

Poleg naslova je razvidno da kdaj imate plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto. Zadržite opomine in račune smo razposlali za Novo leto in ker bi želeli, da nam prihranite toliko nepotrebnega dela in stroškov, zato Vas prosimo, da skušate naročnino pravočasno poravnati. Pošljite jo naravnost nam ali jo pa plačate našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kojim imena so tiskana z debelimi črkami, ker so opravičeni obiskati tudi druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih.

CALIFORNIA:
San Francisco, Jacob Laushin

COLORADO:
Pueblo, Peter Cullig, A. Sartio
Walsenburg, M. J. Bazuk

INDIANA:
Indianapolis, Louis Bantch

ILLINOIS:
Chicago, J. Bevil, J. Lukanich
Cicero, J. Fabian (Chicago, Cicero in Illinois)
Joliet, Mary Bamblich, Joseph B. vat

La Salle, J. Spelich
Mascoutah, Frank Augustin
North Chicago, Jože Zelene

KANSAS:
Girard, Agnes Močnik
Kansas City, Frank Zagar

MARYLAND:
Kiltzmilller, Ft. Vodopivec
Steyer, J. Černe (za Penna. W. Va. in Md.)

MICHIGAN:
Detroit, Frank Stolar

MINNESOTA:
Chisholm, Frank Gouše

Ely, Jos. J. Peschel
Ereleth, Louis Gouše
Gilbert, Louis Vessel
Hibbing, John Povise
Virginia, Frank Hrvatic

MONTANA:
Roundup, M. M. Paulan

Washoe, L. Champa

NEBRASKA:
Omaha, P. Broderick

NEW YORK:
Gowanda, Karl Strmlsha

Little Falls, Frank Ksle

OHIO:
Barberton, Frank Trohr
Cleveland, Anton Bobek, Chas. Harlinger, Jacob Resnik, John Slapack
Girard, Anton Nagode
Lorain, Louis Balant, John Kralj

Warren, Mrs. F. Kachel
Youngstown, Anton Rikelj

OREGON:
Oregon City, Ore., J. Koblar

PENNSYLVANIA:
Broughton, Anton Ipavec

Claridge, Anton Jerina
Conemaugh, J. Brezovec
Export, Louis Supantčič
Farrel, Jerry Okorn

Forest City, Math Kamin
Greensburg, Frank Novak
Johnstown, John Polants
Krayn, Ant. Taulčij

Luzerne, Frank Balloch
Manor, Frank Demshar
Midway, John Zest
Pittsburgh, J. Pogacar

Presto, F. B. Demshar
Steelton, A. Hren
Turtle Creek, Fr. Schifrer
West Newton, Joseph Jovan

WISCONSIN:
Milwaukee, West Allis, Frank Ksle

Sheboygan, Joseph Kakeč
WYOMING:
Rock Springs, Louis Tauczar
Diamondville, Joe Rolich

PO 14 LETIH

Kakor prigoda iz starega kolararja se čita zgodba o hčerki carinskega uradnika blizu Valence. Pred 14 leti je izginila njegova štiriletna hčerka in nihče več je ni videl. Zaman si je policija prizadevala najti jo, starši so že davno mislili, da je mrtva, ko se je zdaj po 14 letih naenkrat zopet pojavila. Policija je aretirala tolpo zločincev, med katerimi je bilo tudi 18 letno dekle. Preiskava je pokazala, da je dekle hči carinskega uradnika iz okolice Valence. Kot štiriletno dekle so jo bili ukradli cigani, in jo izuili za žeparico. To je bila njema edina izobrazda. Krasti se je pa naučila pri ciganih tako spretno, da jo je bilo težko zasačiti.

Ko so starši zvedeli, da je policija slučajno našla njihovo hčerko, so izjavili, da so pripravljene sprejeti jo nazaj, čeprav je zašla na kriva pota, za kar pa ni sama odgovorna. Poslali so jo v penzionat, kjer jo bodo dobro vzgojili. Učiteljice v penzionatu se je pa najbrž niso razveselile, saj ne bo tako lahko odvediti je krasti.

ZUBRI IN MEDVEDI

Kralj poljskih pragozdov zubr je zdaj zaščiten z najstrožjimi predpisi in tako mirno živi v pragozdu, kamor se niti najdrznejši divji lovec ne upajo. Zato je zubrov na Poljskem od leta do leta več. Letos jih je samo v beloveškem pragozdu 37. Jesenska lovska sezona ne pomeni zanje niti posebnega položaja, niti večje nevarnosti. Pač je pa bilo treba poostri pravno zaščito losov. Zadnja leta so jih divji lovec in drugi gozdni škodljivci toliko pokončali, da so morale oblasti določiti za ustrelitev losa enako visoko kazen kakor za ustrelitev zubra. Razen tega je dovoljeno zdaj v državnih rezervacijah sekati drevje ali saditi novo samo v triletnih presledkih, da je redka divjad čim manj motena.

Nedavno so našli v poljskih državnih gozdovih 226, v privatnih pa 830 losov. Skupaj jih ima zdaj Poljska nad 1000. Medvedov so našli gozdni uradi 1. septembra 275. Največ jih je v gozdovih med vzhodnimi Karpati in gornjim tokom Dnjestra do češkoslovaške in rumunske meje. Na tem ozemlju jih imajo v sezoni 256.

Šahovski turnir slepcev.

V Leningradu se je vršil šahovski turnir, ki so se ga udeležili najboljši slepi šahisti iz tega mesta in iz Moskve. Uporabljali so posebne šahovnice z dvignjenimi in znižanimi polji ter figure iz različnega materiala.

Vsak zastopnik lista potrdilo za svoje, katere je prejel. Zastopnike roje kom tople priporočamo.

UPRAVA "GLAS NARODA"